

Σωστή προετοιμασία για το σχολείο - μέρος Γ'

Όλοι οι γονείς ισχυρίζονται ότι θέλουν να έχουν καλή επικοινωνία με τα παιδιά τους. Τι είναι όμως επικοινωνία; Είναι η προσπάθεια να αντιληφθώ τα συναισθήματα που κρύβονται πίσω από τα λόγια, τις πράξεις και την εν γένει συμπεριφορά του παιδιού μου. Πόσοι από εμάς στοχεύουν πράγματι στην προσέγγιση των συναισθημάτων; Για να μπορέσει το παιδάκι που ξεκινά την πρώτη Δημοτικού να διατηρήσει την καλή συναισθηματική επικοινωνία με τους γονείς του πρέπει εμείς, οι γονείς, να προστατέψουμε το γονεϊκό μας ρόλο. Να μην τον αλλοιώσουμε με το ρόλο του γονέα - ελεγκτή και το ρόλο του γονέα- απογευματινού δασκάλου. Υπάρχει τρόπος να βοηθήσουμε το παιδί μας στη σχολική του ζωή, χωρίς να χαλάσουμε τη συναισθηματική μας σχέση. Αρκεί να πείσουμε τον εαυτό μας να ξεκινήσει με αφετηρία την εμπιστοσύνη. Αν κάνουμε έναν εσωτερικό διάλογο με τον εαυτό μας, στο ερώτημα: εμπιστεύομαι το παιδί μου; τι θα απαντήσουμε; Στην καταφατική απάντηση, έχουμε ήδη έτοιμο το υπόβαθρο για ένα ουσιαστικό και αποδοτικό ξεκίνημα. Γιατί το παιδί, που το περιβάλλει η εκτίμηση και η εμπιστοσύνη των γονέων του, βγάζει φτερά και πετά. Κινητοποιεί τις δυνάμεις του, ενδιαφέρεται, αποδίδει, γιατί θέλει να φανεί αντάξιο της εμπιστοσύνης τους.

Για να φτιάξουμε το πρόγραμμα μελέτης του παιδιού μας ξεκινάμε από την ώρα του μεσημεριανού φαγητού. Μετά το φαγητό, το παιδί χρειάζεται περίπου τρία τέταρτα ως μια ώρα, για να γίνει φυσιολογικά η πέψη του φαγητού. Όταν τρώμε, ο οργανισμός για να ξεκινήσει την πέψη των τροφών δίνει εντολή να προκληθεί υπεραιμία στο πεπτικό σύστημα, και λιγότερη ροή αίματος στον εγκέφαλο. Γι' αυτό, όταν έχουμε γεμάτο στομάχι δεν μπορούμε να κάνουμε πνευματική εργασία και αισθανόμαστε σαν ναρκωμένοι. Επομένως έχει το παιδί μας στη διάθεσή του το χρονικό διάστημα μετά το φαγητό για να πάμε βόλτα, να παίξει, να δει κάτι στην τηλεόραση, να ακούσει μουσική, ή να διαβάσει ένα εξωσχολικό βιβλίο ή ένα περιοδικό. Μετά, θα αρχίσει η προετοιμασία των αυριανών μαθημάτων. Πριν καθήσει στο γραφείο του, καλό είναι να πιει νερό και να πάει στην τουαλέτα, γιατί, πολλά παιδιά χρησιμοποιούν αυτές τις δικαιολογίες για να σηκώνονται κάθε λίγο και λιγάκι.

Η μελέτη για ένα παιδάκι της πρώτης Δημοτικού δεν πρέπει να υπερβαίνει τη μια ώρα. Για τα παιδιά των τελευταίων τάξεων, το ανώτατο όριο είναι οι δύομισι ώρες, με δυο μικρά διαλείμματα ενδιάμεσα. Αυτό βεβαίως ισχύει για τα παιδιά που τα έχουμε βοηθήσει να φτιάξουν το δικό τους πρόγραμμα και να οργανώσουν το χρόνο τους. Διαφορετικά, μπορεί να κάθονται όλο το απόγευμα στο γραφείο τους και τελικά να είναι αδιάβαστα.

Θα εξηγήσουμε στο παιδί μας ότι τα μαθήματα και το σχολείο είναι η δική του δουλειά. Το παιδί είναι ένας εργαζόμενος, σεβαστός από όλους, όταν είναι ενσυνείδητος και υπεύθυνος. Όπως εγώ έχω την ευθύνη της δουλειάς μου, έτσι και το παιδί θα είναι απόλυτα υπεύθυνο για το σχολείο, τα μαθήματά του και την απόδοσή του. Θα του πούμε επίσης, και θα του το επαναλαμβάνουμε κάθε τόσο και στο μέλλον, ότι εμείς, οι γονείς, θα είμαστε δίπλα του σε ό,τι χρειαστεί, θα το στηρίζουμε, θα το ενθαρρύνουμε, θα το βοηθάμε να λύσει τις απορίες του, θα ψάχνουμε μαζί το λεξικό και την εγκυκλοπαίδεια, αλλά δεν θα διαβάζουμε μαζί. Αυτό, το θεωρητικό μήνυμα, είναι το σημαντικότερο κομμάτι της προσπάθειας να γίνει το παιδί μας ενσυνείδητος και υπεύθυνος μαθητής, γιατί μόνο έτσι έχει την πιθανότητα να γνωρίσει τη χαρά της μάθησης και να εξελιχθεί σε καλό μαθητή. Αν μας αντικρούσει και μας πει ότι η μαμά του συμμαθητή του κάθεται δίπλα του όταν διαβάζει, μπορούμε να του πούμε ότι κάθε γονιός έχει διαφορετικό τρόπο να δείξει το ενδιαφέρον του προς το παιδί του, και εμείς θεωρούμε τον δικό μας τρόπο σωστό. Θα πούμε επίσης στο παιδί μας ότι όλοι οι άνθρωποι έχουν δικαιώματα, όπως επίσης και καθήκοντα. Πρώτα θα ολοκληρώνει τα καθήκοντά του, δηλαδή την προετοιμασία των μαθημάτων του και κατόπιν μπορεί να παίξει, όπως έχει δικαίωμα. Μην σας τρομάζουν οι λέξεις, που αναφέρονται σε αυτές τις αφηρημένες έννοιες. Τα παιδιά καταλαβαίνουν πολύ καλά τι εννοούμε. Αγοράζουμε λοιπόν ένα χρωματιστό πρόγραμμα και το συμπληρώνουμε με τη βοήθεια, τη συνεργασία και την σύμφωνη γνώμη του παιδιού. Κάθε τόσο θα το ρωτάμε: συμφωνείς; Είναι πολύ σημαντικό να συμφωνεί το παιδί, γιατί το επόμενο βήμα είναι η υπόσχεση πως θα τηρήσει τη συμφωνία. Αφού καταλήξουμε στο σχέδιο του καθημερινού προγράμματος, το γράφουμε και το κολλάμε στον τοίχο, μπροστά στο γραφείο του παιδιού. Δεν έχει σημασία που το παιδί δεν ξέρει ακόμη να διαβάσει το πρόγραμμα. Ο,τιδήποτε γραμμένο, είναι πιο σεβαστό και πιο έγκυρο από το προφορικό.

Τις πρώτες μέρες καθοδηγούμε με ήπιο τρόπο και βοηθούμε το παιδί να μπει στο πνεύμα της μελέτης. Ό,τι του λέμε θα είναι πάντα θετικό και ενθαρρυντικό, για να μπορέσει να φέρει στην επιφάνεια τις δυνάμεις του και να τις αξιοποιήσει. "Ξέρω ότι μπορείς να τα καταφέρεις", "προσπάθησε και θα δεις πόσο ωραία θα το γράψεις", "σου έχω απόλυτη εμπιστοσύνη", "ξέρω πόσο προσεχτικός είσαι", "βλέπεις πόσο καλά γράφεις"; "αμέσως κατάλαβες αυτό που σου είπα" και άλλες παρόμοιες φράσεις που δείχνουν αποδοχή και εκτίμηση του παιδιού μας. Τις πρώτες μέρες επίσης, θα του εξηγήσουμε πολύ απλά και κατανοητά τους κανόνες της καλαισθησίας. Θα του πούμε ότι είναι πολύ πιο ωραίο ένα καθαρό τετράδιο με ωραία και στρογγυλά γράμματα, παρά ένα σκισμένο, μουτζουρωμένο και κακογραμμένο. Αν σας πει, ότι, τη δασκάλα μου δεν την νοιάζει, αφού δεν μου λέει τίποτα, ζητήστε τη συνδρομή της δασκάλας. Ό,τι πει η δασκάλα στα παιδιά, το θεωρούν σεβαστό και σωστό, επομένως με συχνή επικοινωνία και καλή συνεργασία με τους δασκάλους των παιδιών μας, μπορούμε να τους περάσουμε θετικά μηνύματα και να επιδράσουμε σε αυτά πολύ πιο εύκολα και άμεσα.

Αν το παιδί μας χαζεύει και καθυστερεί να τελειώσει την εργασία του, θα του πούμε ήρεμα, χωρίς εκνευρισμό ότι τα παιδιά έχουν δικαίωμα να παίξουν, αφού πρώτα τελειώσουν την εργασία τους. Όσο πιο γρήγορα και σωστά μελετήσει, τόσο περισσότερη ώρα θα έχει για παιχνίδι. Αν όμως, έχει ήδη περάσει ο χρόνος που έχουμε ορίσει για μελέτη, θα του πούμε να κλείσει την τσάντα του, και αν έχει αντιρρήσεις και κλαίει, εμείς με σταθερότητα και χωρίς εκνευρισμό και φωνές, θα την πάρουμε και θα την κλειδώσουμε στη ντουλάπα ή στο πατάρι. Το πρωί θα ενημερώσουμε τη δασκάλα του για το περιστατικό, και θα την παρακαλέσουμε να επιληφθεί του θέματος. Συνήθως, αυτή η αντιμετώπιση έχει καλά αποτελέσματα και βοηθά το παιδί να αξιοποιήσει το χρόνο της μελέτης.

Αποσπάσματα από το βιβλίο "Μαμά κόψε το κήρυγμα και εσύ μπαμπά επίσης"

Πηγή: Τζωρτζακάκη Κική, "Μαμά κόψε το κήρυγμα και εσύ μπαμπά επίσης", Τόμος Α', Εκδόσεις Καλέντης, Αθήνα, 2005